

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep

0030 OSLO

Deres ref. Arkivsakid-doknr: 2004000845-20 Saksbeh: Anne Erdal
Journalpostid: 2008007077 Telefon: 53 65 41 52

Arkivkode Dato:
K1-212 02.06.2008

Høringsuttalelse NOU 2007:12 Offentlig innkreving

Vedlagt følger saksframstilling og rådmannens forslag til vedtak. Saken skal behandles av Odda formannskap i møte onsdag 04.06.08. Vedtaket vil bli ettersendt.

Vennlig hilsen

Anne Erdal
Økonomisjef

Et levende kraftsenter

Økonomi
Telefaks: 53 65 41 51
Opheimsgata 31
5750 ODDA

Org.nr: 964 967 814
Bankgiro: 3658.07.50022
Innbetaling skatt: 7855.05.12288

Telefon: 53 65 40 00
Telefaks: 53 65 40 51
Epost: epost@odda.kommune.no

www.odda.kommune.no

SAKSGANG			
Styre, utvalg, komite m.m.	Møtedato	Saksnr	Saksbeh.
Odda formannskap	04.06.2008	019/08	aer39647

Høringsuttalelse: NOU 2007:12 Offentlig innkreving

Vedlegg:

Framlagt: NOU 2007:12 Offentlig innkreving

Saken skal sendes ut av: Arkiv

Særutskrift skal sendes til: Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Postboks 8004
Dep, 0030 OSLO
Saksbehandler

Rådmannens forslag til

vedtak:

Odda kommune kan ikke støtte utvalgets flertall som foreslår at det opprettes en statlig innfordringsetat for det offentlige krav mot privatpersoner og næringsdrivende. Vi mener at dagens ordning med kommunal skatteinnkreving er den beste og viser til saksutredningen.

Rådmannen i Odda, 21.05.2008

Saken gjelder:

Ved kongelig resolusjon av 21. september 2005 oppnevnte regjeringen et utvalg for å utrede den samlede offentlige innkreivingsfunksjonen. Innkreivingsutvalgets utredning er fra Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) sendt på alminnelig høring med høringsfrist 2. juni 2008.

Dagens skatteinnkreiving har bred politisk støtte i Stortinget. Stortinget har senest i 2007 avvist Finansdepartementet og Riksrevisjonens forslag om omorganisering av skatteinnkreivingen.

Det har gjennom årene vært flere utredninger om skatteinnkreivingen. I NOU 2004:12 Bedre skatteinnkreiving la utvalgets flertall fram et forslag om statliggjøring av skatteinnkreivingen. Tilnærmet alle høringsuttalelser gikk imot forslaget, og forslaget ble ikke behandlet.

Nå er det altså igjen kommet en ny utredning, denne gang av hele den offentlige innkreivingen. Forslaget vil dersom det bli vedtatt ha store konsekvenser for kommunene. Kommunene har kun hatt en representant i utvalget, ass. rådmann i Kristiansand kommune. Hun går imot flertallet, og har levert en egen særmerknad. Av avgitte høringsuttalelser går både KS (Kommunenes sentralforbund) og NKK (Forbund for kommunal økonomiforvaltning og skatteinnfordring) sterkt imot utvalgets forslag.

Etablering av en statlig innfordringsetat

Utvalgets flertall foreslår at alle statlige innfordringsoppgaver samles i en statlig innfordringsetat underlagt Finansdepartementet. Utvalget legger til grunn at den foreslåtte innfordringsetaten legges til et direktorat. Utvalget legger opp til at innfordring av alle offentlige krav, bortsett fra de kommunale kravene, skal overføres til innfordringsetaten. Dette innebærer at misligholdte skattekrav som i dag innkreives av de kommunale skatteoppkreiverne, også foreslås overført til etaten. Krav skal overføres til innfordringsorganet dersom kravet er ubetalt etter første puring.

Sentralisering og overføring av oppgaver fra kommune til stat

Forslaget innebærer en sentralisert tvangsinnfordring. Kommunene vil etter forslaget kun stå igjen med innkreiving av kommunale krav, føring av skatteregnskapet, avregning av skatt og arbeidsgiverkontroll. Overføring til statlig tvangsinnkreiving i Danmark har ført til økte skatterestanser på kr 1,7 mrd samtidig som man har mistet skatteinntekter på om lag kr 400 mill.

Kommunalt selvstyre blir redusert

Fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkreivingen bidrar til å opprettholde det kommunale økonomiske selvstyre. Skatteinntekter utgjør en vesentlig del av kommunenes inntekter. Kommunene påvirker gjennom skatteinnkreivingen eget inntektsgrunnlag, noe som er avgjørende for et levedyktig lokaldemokrati. Dersom ansvaret for innkreivingen overføres til staten og innkreivingskompetansen i kommunene faller bort, reduseres kommunenes muligheter for å kunne påvirke eget inntektsfundament.

Distriktpolitiske hensyn

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen har positive distriktpolitiske konsekvenser. Dagens desentraliserte lokalisering innebærer at det opprettholdes innkrevingsmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk og betyr også at lokalt næringsliv har kort vei til en av sine viktigste, offentlige samarbeidspartnere. En eventuell statliggjøring vil bety sentralisering og reduksjon av antall kontorer ned til ¼ av i dag, hvilket vil ha negative distriktpolitiske konsekvenser.

Høy løsningsgrad i dagens skatteinnkreving

De kommunale skatteoppkreverne klarer å inndrive 99,5 % av samlet utliknet skatt. En hovedårsak til at resultatet ikke er 100 %, er det store antall skjønns ligninger og lovgivningens beskyttelse av skattyter. Det er derfor ikke noe argument at løsningsgraden ikke er høy nok i dag. For mindre kommuner bør interkommunalt samarbeid være en bedre løsning enn statliggjøring.

God rettssikkerhet

Kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen medfører god rettssikkerhet for skattyterne, blant annet ved at det er etablert et klart organisatorisk og ansvarsmessig skille mellom på den ene siden fastsettelsen av skatt (ligningen) og innkrevingen av skatt. Avstand mellom fastsettelsen og innkreving av skatt er slått fast som et grunnleggende prinsipp i tidligere utredninger og stortingsbehandlinger av skatteinnkrevingen. Statlige ligningskontor og kommunale skatteoppkreverkontor, slik som i dag, gir den beste rettsikkerhetsgaranti.

Personvern hensyn

Utvalget foreslår at alle krav som ikke er betalt etter første puring skal overføres til et felles register i den nye innfordringsetaten. En samling av personopplysninger om alle forfalte statlige krav i et elektronisk register må sees i forhold til personopplysningsloven og EU-direktiv 95/46/EF av 24. oktober 1995. Utvalget har ikke utredet om det finnes hjemmel som gir grunnlag for å etablere et slikt kravregister. Et slikt register vil også kunne oppfattes som stigmatiserende.

Brukerservice

Det er dokumentert at de kommunale skatteoppkreverkontorene utøver god brukerservice. En landsomfattende undersøkelse gjennomført av Norsk Gallup i 2002 dokumenterer at de kommunale skatteoppkreverkontorene scorer vesentlig bedre enn de statlige skattekontorene når det gjelder tilgjengelig, kundebehandling, saksbehandlingstid, informasjon og forutsigbarhet i saksbehandlingen. En eventuell statliggjøring og sentralisering av skatteinnkrevingen vil føre til dårligere tilgang til offentlige tjenester i lokalsamfunnet. Den foreslåtte organiseringen vil medføre at frivillig betaling og innfordring vil skje i to helt atskilte organisasjoner.

Skatteoppkreverne mister dagens særnamnsmyndighet

Utvalget har valgt å holde innfordringen av kommunale krav utenfor sitt forslag om en ny felles innfordringsetat, men foreslår samtidig at kommunene fratras særnamnsmyndighet som vi innehar ved innfordringen av de fleste offentligrettslige krav. Utvalgets forslag berører dermed i stor grad kommunale krav. Slik forslaget er fremlagt vil kommunen miste det

viktigste og mest effektive pressmiddel vi har som innfordrer. Kommunens krav og posisjon vil, dersom forslaget vedtas, svekkes betraktelig og som fordringshaver vil kommunen i fremtiden være sidestilt med enhver annen kreditor. Kommunen som tjenesteyter og ansvarlig for en rekke lovpålagte oppgaver vil dermed miste mye av sin makt bak myndighetsutøvelsen når sanksjonsmiddelet forsvinner. Tvangsinnfordringen av ethvert krav, inkl. de kommunale, skal i fremtiden skje ved en av de to bestående namsmyndighetene og den effektive kommunale innfordringen vil svekkes. For skyldner vil saksomkostningene ved innfordringen øke.

Tap av innfordringskompetanse

Flertallet i utvalget har vurdert det slik at rene kommunale krav ikke skal omfattes av ordningen, men at en evt. ny felles innfordringsetat også kan innfordre slike krav dersom kommune selv ønsker det. Kommunal skatteinnfordring er viktig for å opprettholde fagmiljøet/ kompetansen for innkreving av øvrige kommunale krav. Forsvinner denne kompetansen kan det bety at mange kommuner må vurdere å sette bort øvrig innkreving til inkassobyrå. Dette vil også bety økte kostnader for skyldner.

Betydelige overgangskostnader og provenytap (tap av inntekter)

Statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre betydelige overgangskostnader. Det skal etableres nye kontorer med de etablerings-, drifts- og planleggingskostnader det medfører. Et forsiktig anslag tilsier et provenytap på kr 5 mrd over en 3- års periode dersom skatteinnkrevingen blir statliggjort.

Oppsummering

Med bakgrunn i det som er sagt ovenfor tilrår rådmannen at Odda kommune ikke støtter utvalgets forslag da det betyr:

- Sterk sentralisering
- Innkrevingsmiljøer i kommunene svekkes
- Kommunale oppgaver overføres til staten
- Kommunalt selvstyre reduseres
- Forholdet til brukerne og brukerorienteringen blir betydelig svekket
- Betydelige overgangskostnader
- Provenytap